

Warszawa, dnia 10 listopada 2015 r.

Poz. 1843

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 23 października 2015 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej
na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania
„Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020**

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 349) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanym dalej „programem”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie tej pomocy, zwanej dalej „pomocą”, oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek o przyznanie pomocy i wniosek o płatność;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa lub jego części jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy.

§ 2. 1. Pomoc przyznaje się podmiotowi, który:

- 1) jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo, w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), zwanego dalej „załącznikiem I do rozporządzenia Komisji”, wykonuje działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych wymienionych w wykazie określonym w załączniku do rozporządzenia;
- 2) jest zdolny do zrealizowania operacji i osiągnięcia jej celu;
- 3) wykonuje działalność gospodarczą w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności określonych w załączniku do rozporządzenia przez okres co najmniej dwóch lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy; do tego okresu wlicza się również okres zawieszenia prowadzenia tej działalności;

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

- 4) nie uzyskał pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013;
- 5) ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”.

2. Wysokość rocznego obrotu i sumy bilansowej, wyrażonych w złotych przelicza się na euro według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego, którego dotyczy badanie statusu przedsiębiorstwa w zakresie definicji mikro- lub małego przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji.

3. Spełnienie warunku określonego w ust. 1 pkt 2 ocenia się na podstawie dotychczasowych i prognozowanych wyników finansowych podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, możliwości sfinansowania operacji, w tym ze środków pochodzących z kredytu lub pożyczki, jak również biorąc pod uwagę posiadane zasoby rzeczowe i ludzkie, weryfikowane na podstawie analizy danych ekonomicznych, zawartych w biznesplanie.

4. Uznaje się, że warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest spełniony, jeżeli w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot:

- 1) zgodnie z wpisem w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym wykonuje co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku do rozporządzenia oraz
- 2) udokumentuje fakturą VAT lub wydrukiem paragonu fiskalnego kasy rejestrującej wykonanie usług rolniczych na kwotę co najmniej 20 tys. złotych brutto, nie mniej jednak niż 10 tys. złotych brutto w każdym z 12 miesięcznych okresów poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

§ 3. W przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.²⁾) pomoc jest przyznawana, jeżeli poza warunkami wymienionymi w § 2 podmiot ten jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

§ 4. W przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy będących współnikami spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli:

- 1) każdy ze współników spełnia warunki określone w § 2, z wyłączeniem ust. 1 pkt 5 i ust. 4 pkt 2 oraz warunki określone w § 3;
- 2) wykonują, w ramach umowy spółki, działalność usługową co najmniej od dwóch lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 3) spółce został nadany numer identyfikacyjny.

§ 5. 1. Pomoc przyznaje się na operację:

- 1) spełniającą wymagania określone w programie, w szczególności zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celów poddziałania, o którym mowa w § 1;
- 2) której koszty kwalifikowalne nie są finansowane z udziałem innych środków publicznych;
- 3) spełniającą wymagania określone przepisami prawa mającymi zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji;
- 4) której realizacja nie jest możliwa bez udziału środków publicznych;
- 5) uzasadnioną ekonomicznie, w tym pod względem racjonalności jej kosztów.

2. Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) operacja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach, przy czym:
  - a) w przypadku operacji, w których planowana wysokość pomocy nie przekracza 250 tys. złotych netto – operacja będzie realizowana w jednym etapie,
  - b) w przypadku operacji, w których planowana wysokość pomocy przekracza 250 tys. złotych netto – operacja może być realizowana w dwóch etapach;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 265 i 1161 oraz z 2015 r. poz. 4, 978, 1333 i 1830.

- 3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie:
    - a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
    - b) 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie– lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
  - 4) płatność końcowa będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.
3. Przez wniosek o płatność:
- 1) pośrednią – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;
  - 2) końcową – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji.
4. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) pomoc przyznaje się, jeżeli:
  - a) operacja będzie realizowana w nie więcej niż pięciu etapach, przy czym część operacji obejmująca wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu będzie realizowana zgodnie z ust. 2 pkt 1,
  - b) złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie określonym w ust. 2 pkt 2,
  - c) wniosek o płatność będzie składany nie częściej niż co 6 miesięcy,
  - d) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
- 2) nie stosuje się przepisu ust. 2 pkt 4.

§ 6. 1. Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- 1) zakupu lub związane z umową leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności:
  - a) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń do produkcji rolnej:
    - przeznaczonych do:
      - uprawy gleby oraz siewu, sadzenia, pielęgnacji, ochrony, nawożenia i zbioru roślin,
      - przygotowywania, mycia, suszenia, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, ważenia i pakowania produktów rolnych w celu przygotowywania ich do sprzedaży,
      - przygotowywania pasz,
      - rozdrabniania i szarpania słomy i roślin,
    - ciągników, kombajnów zbożowych, siewkarni polowych, ładowarek samobieżnych i przyczep rolniczych,
  - b) aparatury pomiarowej i kontrolnej,
  - c) sprzętu komputerowego i oprogramowania, służących do zarządzania przedsiębiorstwem lub wspomagających sterowanie procesem świadczenia usług;
- 2) wdrożenia systemu zarządzania jakością;
- 3) rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu, nieprzekraczających ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 1 lit. a i b, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową;
- 4) opłat za patenty i licencje;
- 5) ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013”.

2. Koszt zakupu ciągnika rolniczego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, może być kosztem kwalifikowalnym w części nieprzekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

3. W przypadku kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze podwójne tiret trzecie, kosztem kwalifikowalnym mogą być tylko maszyny, narzędzia lub urządzenia przeznaczone do przygotowywania pasz na zlecenie usługobiorcy na bazie dostarczonych przez niego składników.

4. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b, zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty instalacji.

5. Koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c oraz pkt 2, 4 i 5, nie mogą stanowić jedynych kosztów w ramach danej operacji.

6. Do kosztów ogólnych zalicza się koszty przygotowania:

- 1) dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
  - a) kosztorysów,
  - b) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
  - c) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
  - d) projektów technologicznych;
- 2) biznesplanu – do wysokości kwoty 10 tys. złotych netto.

7. Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

8. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:

- 1) nabycia nieruchomości;
- 2) podatku od towarów i usług (VAT);
- 3) nabycia rzeczy używanych;
- 4) leasingu zwrotnego, kosztów związanych z umową leasingu, w szczególności marży finansującego lub ubezpieczenia;
- 5) kosztów poniesionych w związku z realizacją inwestycji odtworzeniowych;
- 6) kosztów robót budowlanych.

§ 7. Pomoc przyznaje się w wysokości do 50% kosztów kwalifikowalnych.

§ 8. 1. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi maksymalnie 500 tys. złotych na jednego beneficjenta.

2. Limit, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia pomoc przyznaną lub wypłaconą na operacje w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego programem.

3. W przypadku spółki cywilnej, o której mowa w § 4, limit, o którym mowa w ust. 1, dotyczy łącznie wszystkich wspólników tej spółki.

§ 9. 1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, nie później niż 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy zawiera wskazanie:

- 1) dnia rozpoczęcia oraz dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) rodzajów działalności gospodarczej określonych w załączniku do rozporządzenia, w zakresie których będzie realizowany nabór wniosków o przyznanie pomocy.

3. Termin składania wniosków, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie może być krótszy niż 14 dni oraz dłuższy niż 30 dni.

4. Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy, wzór biznesplanu, wzory oświadczeń, formularz wniosku o płatność oraz wzór umowy nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 10. 1. W jednym roku można złożyć tylko jeden wniosek o przyznanie pomocy dotyczący danego podmiotu, o którym mowa w § 2 ust. 1.

2. W przypadku złożenia w jednym roku więcej niż jednego wniosku o przyznanie pomocy dotyczącego danego podmiotu, o którym mowa w § 2 ust. 1, Agencja rozpatruje wyłącznie wniosek, który pierwszy wpłynął do Agencji. Na operacje objęte pozostałymi wnioskami Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „ustawą”, dotyczący odmowy przyznania pomocy stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą również złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez współników spółki cywilnej.

§ 11. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. Wniosek składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529 oraz z 2015 r. poz. 1830).

2. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji, z chwilą złożenia wniosku Agencja wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę wpływu, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

3. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy poprzez nadanie przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera dane niezbędne do jej przyznania, w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo numer identyfikacyjny:
  - a) jego współmałżonka, jeżeli wyraził zgodę na nadanie mu tego numeru – w przypadku osoby fizycznej,
  - b) spółki cywilnej, której jest współnikiem – w przypadku współnika spółki cywilnej;
- 2) dane podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę,
  - b) miejsce zamieszkania i adres albo siedzibę i adres,
  - c) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON),
  - d) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku osoby fizycznej, a jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości,
  - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
  - f) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) – w przypadku osoby prawnej i spółki osobowej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych,
  - g) określenie kategorii przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji prowadzonego przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy;
- 3) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów, zakresu i kosztów oraz zgodności z celami programu, w szczególności związanymi z wprowadzeniem innowacyjności przez uruchomienie nowych usług lub zmianę technologii oferowanych usług, z wykorzystaniem nowych maszyn i urządzeń, które dotychczas nie były stosowane u danego usługodawcy, będącego podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy, w skali całego przedsiębiorstwa oraz związanych z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianom klimatu;
- 4) plan finansowy operacji;
- 5) charakterystykę prowadzonej działalności;
- 6) oświadczenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy związane z pomocą;
- 7) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 8) kwotę wnioskowanej pomocy;
- 9) informację o załącznikach.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) biznesplan na informatycznym nośniku danych (CD lub DVD), opracowany na podstawie wzoru udostępnionego przez Agencję;
- 2) kopię dokumentu tożsamości – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest osobą fizyczną albo współnikiem spółki cywilnej będącym osobą fizyczną;
- 3) kopię umowy spółki cywilnej – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywanej działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
- 4) kopię umowy lub statutu spółki, spółdzielni lub innej osoby prawnej ubiegającej się o pomoc – jeżeli dotyczy;
- 5) kopię uchwały współników spółki cywilnej upoważniającej współnika tej spółki do złożenia wniosku w imieniu współników, o ile umowa spółki nie zawiera takiego upoważnienia – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i współnik składa wniosek w imieniu współników;
- 6) kopię promesy udzielenia kredytu lub pożyczki lub kopię umowy kredytowej lub umowy pożyczki – w przypadku gdy operacja będzie współfinansowana ze środków pochodzących z kredytu lub pożyczki;
- 7) kopię promesy umowy leasingu dotyczącej planowanego zakupu rzeczy wraz z harmonogramem spłat rat leasingowych z wyszczególnieniem części kapitałowej i części odsetkowej – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
- 8) kopie faktur lub paragonów fiskalnych kas rejestrujących wystawionych na łączną kwotę co najmniej 20 tys. złotych brutto, w tym na kwotę co najmniej 10 tys. złotych brutto za każdy z 12-miesięcznych okresów poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, potwierdzające wykonanie usług w okresie działalności, o którym mowa w § 2 ust. 4;
- 9) oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy potwierdzające, że prowadzi przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji, sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję;
- 10) opis zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję;
- 11) formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis zawierający informacje, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53, poz. 311, z 2013 r. poz. 276 oraz z 2014 r. poz. 1543);
- 12) oświadczenie właściciela albo współwłaściciela nieruchomości albo jej części o wyrażeniu zgody na realizację operacji, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości niestanowiącej własności podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo stanowiącej współwłasność tego podmiotu i będzie związana z wyposażeniem nieruchomości;
- 13) kopie wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w okresie 2 poprzedzających go lat – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie wypełnił oświadczenia o pomocy de minimis we wniosku o przyznanie pomocy;
- 14) kopię dokumentacji dotyczącej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy zobowiązanego do prowadzenia takiej ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych, przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych lub przepisami o rachunkowości;
- 15) kopię dokumentacji dotyczącej wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy zobowiązanego do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 16) informację o numerze rachunku bankowego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy podmiot ten ubiega się o zaliczkę;
- 17) kopię dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne nieruchomości, na której będzie realizowana operacja, przy czym w przypadku posiadania samoistnego nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, z późn. zm.³⁾), wystarczające jest podanie numeru księgi wieczystej;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 830, 941 i 1289 oraz z 2015 r. poz. 218, 978 i 1433.

- 18) kopie ostatecznych pozwoleń, zezwoleń lub innych decyzji, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także kopie innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje;
- 19) kopię wniosku o wpis do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, jego małżonkowi lub spółce cywilnej, której jest współnikiem, nie został nadany numer identyfikacyjny, a w przypadku składania wniosku o wpis tego podmiotu do tej ewidencji łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy – oryginał wniosku;
- 20) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania pomocy.

3. Kopie dokumentów załącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub notariusza, z tym że kopie, o których mowa w ust. 2 pkt 14 i 15, mogą być potwierdzone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

4. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem o przyznanie pomocy niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 13. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie zawiera numeru identyfikacyjnego albo nie dołączono do niego wniosku o wpis do ewidencji, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo jego kopii lub wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w terminie ogłoszonym zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 1, lub wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w sposób określony w § 11 ust. 1 zdanie drugie, Agencja pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do numeru identyfikacyjnego, jeżeli numer ten można ustalić w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

3. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych lub podmiot ten pisemnie poinformował o rezygnacji z ubiegania się o pomoc, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

4. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie ogłoszonym zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 1, ale wpłynęły do Agencji po upływie 30 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 14. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie spełnia innych niż określone w § 13 ust. 1 i 3 wymagań lub został wypełniony nieprawidłowo, Agencja wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

2. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie usunął w terminie, o którym mowa w ust. 1, wszystkich braków wskazanych przez Agencję, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

3. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

§ 15. 1. Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

2. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) przyczynianie się do realizacji priorytetów Unii Europejskiej uzasadnione na podstawie informacji zawartych w biznesplanie:
  - a) jeżeli w ramach operacji największa część kosztów kwalifikowalnych dotyczy elementów związanych z uruchomieniem nowych usług lub zmiany technologii oferowanych usług, z wykorzystaniem nowych maszyn i urządzeń, które dotychczas nie były stosowane u podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy – za które przyznaje się 2 pkt,
  - b) jeżeli operacja realizowana jest poprzez wykonywanie usług za pomocą technologii, maszyn, urządzeń i sprzętu ograniczających niekorzystne oddziaływanie na środowisko naturalne oraz zastosowanie rozwiązań służących oszczędności zasobów, w tym energii i wody, w sposób niskoemisyjny – za które przyznaje się 2 pkt;

- 2) jeżeli miejsce realizacji operacji znajduje się w powiatach o wysokim rozdrobnieniu agrarnym, określonych na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r., w których udział powierzchni użytków rolnych gospodarstw o powierzchni użytków rolnych od 1 do 15 ha stanowi:
  - a) powyżej 75% powierzchni użytków rolnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha w powiecie – za które przyznaje się 3 pkt,
  - b) powyżej 50% i nie więcej niż 75% powierzchni użytków rolnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha w powiecie – za które przyznaje się 2 pkt,
  - c) powyżej 25% i nie więcej niż 50% powierzchni użytków rolnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha w powiecie – za które przyznaje się 1 pkt;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie uzyskał pomocy finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” lub działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” lub działania „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju”, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach tych działań – za które przyznaje się 2 pkt.

3. Przez miejsce realizacji operacji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, należy rozumieć:

- 1) miejsce lokalizacji nieruchomości – w odniesieniu do inwestycji związanych z wyposażeniem tej nieruchomości;
- 2) w przypadku pozostałych inwestycji:
  - a) miejsce zamieszkania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy – w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
  - b) siedzibę – w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
  - c) siedzibę spółki cywilnej wskazaną w umowie spółki – w przypadku wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej.

§ 16. 1. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz w dokumentach, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 1, 10 i 17, złożonych wraz z tym wnioskiem.

2. Jeżeli wniosek lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium, nie przyznaje się punktów za to kryterium.

3. Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli wnioskodawcy przyznano mniej niż 3 punkty. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy dotyczący odmowy przyznania pomocy stosuje się odpowiednio.

4. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów.

5. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy.

6. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów i identycznej wartości wnioskowanej kwoty pomocy, w pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcy dłużej wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej określonych w załączniku do rozporządzenia.

7. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie ogłoszonym zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 1 do oddziału regionalnego Agencji, który nie jest właściwy, pomoc przysługuje w kolejności ustalonej zgodnie z § 15 i ust. 1–6, po wnioskach o przyznanie pomocy złożonych do właściwego oddziału Agencji, których kolejność została ustalona zgodnie z § 15 i ust. 1–6.

8. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy i dokumentach dołączonych do tego wniosku są rozbieżne, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych dokumentach.

§ 17. 1. Prezes Agencji, nie później niż w terminie 90 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania pomocy w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach.

2. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy, mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy, ulegną zmianie, dokonuje się aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

3. Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli w wyniku zmiany, o której mowa w ust. 2, przyznano mniej niż 3 punkty. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy dotyczący odmowy przyznania pomocy stosuje się odpowiednio.

4. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest aktualizowana w przypadkach, o których mowa w ust. 2, nie rzadziej niż co 20 dni.

§ 18. 1. W terminie 8 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 17 ust. 1, Agencja:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy, w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Agencja wyznacza niezwłocznie podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

3. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie stawił się w wyznaczonym przez Agencję terminie w celu zawarcia umowy albo odmówił jej podpisania, Agencja nie przyznaje pomocy, chyba że podmiot ten zawarł umowę w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z Agencją przed upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, nie dłuższym niż miesiąc, albo
- 2) wyznaczonym przez Agencję, nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

§ 19. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, Agencja, na prośbę podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli ten podmiot:

- 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

§ 20. 1. Wezwanie przez Agencję podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wydłuża termin, o którym mowa w § 18 ust. 1, o czas wykonania przez ten podmiot tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin, o którym mowa w § 18 ust. 1, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

§ 21. 1. W razie śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części przedsiębiorstwa tego podmiotu w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, następca prawny tego podmiotu albo nabywca przedsiębiorstwa lub jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu.

2. Wniosek złożony przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, o którym mowa w ust. 1, Agencja pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

§ 22. 1. Poza postanowieniami określonymi w art. 36 ust. 1 ustawy, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”, przez 3 lata;
- 2) osiągnięcia wskaźników realizacji celów operacji od dnia złożenia wniosku o płatność końcową;

- 3) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 4) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat;
- 5) informowania Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy przez 3 lata;
- 6) przedłożenia sprawozdań z realizacji operacji, w terminie 12 i 36 miesięcy od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej;
- 7) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji programu przez 3 lata;
- 8) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową w terminie, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 3;
- 9) osiągnięcia, w wyniku realizacji operacji, i utrzymania przez 3 lata wielkości i sposobu prowadzenia działalności gospodarczej, mających wpływ na przyznanie pomocy w związku z przyznaną liczbą punktów, o których mowa w § 15 ust. 2;
- 10) osiągnięcia, w wyniku realizacji operacji, co najmniej 30% przychodów ze sprzedaży usług w zakresie rodzajów działalności gospodarczej określonych w załączniku do rozporządzenia, w stosunku do założeń biznesplanu w trzecim roku wykonania umowy;
- 11) uwzględnienia wszystkich transakcji związanych z operacją w oddzielnym systemie rachunkowości albo w ramach odpowiedniego kodu rachunkowego;
- 12) zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, w przypadku gdy wartość danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza 20 tys. zł netto.

2. Prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013, odbywa się w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo przez prowadzenie zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję, gdy na podstawie odrębnych przepisów beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

3. Okres, którego dotyczą zobowiązania, o których mowa w ust. 1, liczy się od dnia dokonania przez Agencję płatności:

- 1) w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostały zrefundowane koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3;
- 2) końcowej – w wyniku której w ramach operacji zostały zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4.

§ 23. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję oraz dodatkowo, w przypadku operacji realizowanej w dwóch etapach – gwarancja bankowa albo ubezpieczeniowa.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, beneficjent podpisuje w obecności upoważnionego pracownika Agencji. Weksel wraz z deklaracją wekslową składa się w oddziale regionalnym Agencji w dniu zawarcia umowy.

3. Beneficjent będący osobą fizyczną dołącza do umowy oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;
- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami są osoby fizyczne – również ich małżonków – o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności majątkowej.

§ 24. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te są wypłacane, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 7, jeżeli zostały:

- 1) poniesione:
  - a) od dnia zawarcia umowy, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5 – poniesionych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r.,
  - b) w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie,
  - c) w formie rozliczenia bezgotówkowego przeprowadzonego poleceniem przelewu;
- 2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

§ 25. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu, beneficjent, w terminie określonym w umowie, składa w oddziale regionalnym Agencji, przed planowanym dniem złożenia wniosku o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu, umowę leasingu wraz z harmonogramem spłat.

§ 26. 1. Wniosek o płatność składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

2. Jeżeli wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli beneficjent pomimo powtórnego wezwania nie usunął braków, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

5. Agencja, w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność, może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 27. 1. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy i dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.

2. Agencja, na uzasadnioną prośbę beneficjenta, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonej czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonania przez beneficjenta określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 30 dni.

3. Do trybu rozpatrywania wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepisy § 19 i § 20.

§ 28. 1. W razie śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. Jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca beneficjenta dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo

2) poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku przesyłką rejestrowaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje Agencji odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy, dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Agencja nie przyznaje pomocy.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. W przypadku nierozpatrzenia wniosku następcy w terminie, o którym mowa w ust. 8, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

10. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 12 ust. 1 pkt 1–4, 6 i 7, ust. 2–4, § 13 ust. 3, § 14 oraz § 18–20.

§ 29. 1. W razie zbycia całości lub części przedsiębiorstwa, po przyznaniu pomocy, nabywcy przedsiębiorstwa lub jego części pomoc jest przyznana, na jego wniosek, po uprzednim zgłoszeniu Agencji przez beneficjenta zamiaru zbycia przedsiębiorstwa albo jego części, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy.

2. Agencja, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w ust. 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie przedsiębiorstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego przedsiębiorstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.

3. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 2, Agencja może żądać od beneficjenta przedłożenia odpowiednich dokumentów lub złożenia wyjaśnień niezbędnych do przyznania pomocy.

4. Wniosek nabywcy o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem nabywcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia nabycia przedsiębiorstwa albo jego części, o których mowa w ust. 1.

5. Do wniosku nabywcy dołącza się dokument potwierdzający nabycie przedsiębiorstwa albo jego części, o których mowa w ust. 1.

6. W przypadku złożenia wniosku nabywcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, Agencja nie przyznaje pomocy.

7. Wniosek nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.

8. W przypadku nierozpatrzenia wniosku nabywcy w terminie, o którym mowa w ust. 7, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

9. Do wniosku nabywcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 12 ust. 1 pkt 1–3, 6 i 7, ust. 2–4, § 13 ust. 3, § 14 oraz § 18–20.

§ 30. 1. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa albo jego części nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.

2. Umowa zawarta z następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą przedsiębiorstwa albo jego części określa warunki kontynuowania realizacji operacji.

§ 31. 1. W przypadkach określonych w § 28 i § 29 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa albo jego części do wysokości limitu, o którym mowa w § 8 ust. 1.

2. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę przedsiębiorstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę przedsiębiorstwa beneficjenta lub

jego części, przekracza limit, o którym mowa w § 8 ust. 1, następca prawny beneficjenta albo nabywca przedsiębiorstwa lub jego części nie zwraca pomocy wypłaconej przed dniem zaistnienia następstwa prawnego albo nabycia przedsiębiorstwa beneficjenta lub jego części, jeżeli ten następca albo nabywca realizuje zobowiązania beneficjenta.

§ 32. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

§ 33. W 2015 r. Agencja udostępni formularz wniosku o płatność oraz wzór umowy najpóźniej w dniu rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

§ 34. W przypadku kosztów ogólnych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5, poniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przepisu § 24 ust. 2 nie stosuje się.

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 23 października 2015 r. (poz. 1843)

WYKAZ WYKONYWANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ,
W ZAKRESIE KTÓRYCH MOŻE BYĆ PRYZYCNANA POMOC

Podklasa	Nazwa grupowania
01.61.Z	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną
01.62.Z	Działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich
01.63.Z	Działalność usługowa następująca po zbiorach